

College van toezicht op de bedrijfsrevisoren
Mevrouw Bénédicte VESSIÉ
Voorzitster
Congresstraat 12-14

1000 BRUSSEL

Brussel, 19 april 2023

Mevrouw de Voorzitster,

Betreft: Goedkeuring van het ontwerp van “norm inzake de toepassing van ISAE 3000 (Herzien) en 3400 in België ” van het IBR

Hierbij informeren wij u dat de Hoge Raad voor de Economische Beroepen – op 19 april 2023 – het ontwerp van norm inzake de toepassing van ISAE 3000 (Herzien) en 3400 in België, aangenomen door de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren op 31 maart 2023, heeft goedgekeurd, gelet op de inhoud van het ontwerp en rekening houdend met de wettelijke voorschriften op het vlak van de procedure. Het dossier is nu voor goedkeuring overgemaakt aan de federale Minister, bevoegd voor Economie.

Aansluitend op de raadpleging van het College door de Hoge Raad, had u via uw schrijven van 16 februari 2023 opmerkingen overgemaakt op de initiële versie van het ontwerp, zoals door de Raad van het IBR via het schrijven van 13 januari 2023 voor goedkeuring aan de Hoge Raad voorgelegd.

Wij houden eraan u voor deze nuttige commentaren te bedanken. Deze bemerkingen hebben wij, ingevolge uw akkoord, ook aan het IBR overgemaakt.

Wij danken u tevens voor uw schrijven van 6 maart 2023 in antwoord op het schrijven van de Hoge Raad van 22 februari 2023 met vragen om verduidelijking of er zich in de praktijk al problemen hebben voorgedaan bij de vrijwillige toepassing van een in België nog niet-goedgekeurde norm.

Ingevolge de hoorzitting met de vertegenwoordigers van het IBR omtrent het ontwerp van norm in het kader van de vergadering van de Hoge Raad op 10 maart 2023 heeft het wetenschappelijk secretariaat van de Hoge Raad op 15 maart 2023 via mail een samenvattende nota van de hoorzitting ter bevestiging van de aandachtspunten aan mevrouw Inge VANBEVEREN, adjunct-secretaris-generaal van het IBR overgemaakt. Op de hoorzitting werd overeengekomen met de vertegenwoordigers van het IBR dat verfijningen van de ontwerpnorm aan de Hoge Raad zouden worden overgemaakt.

Via het schrijven van 14 april 2023, ontvangen via e-mail van 17 april 2023, heeft de Voorzitter van het IBR dan een aangepaste versie van het ontwerp van norm voor goedkeuring aan de Hoge Raad voorgelegd (zie bijlage 1 aan onderhavig schrijven); deze versie is dan uiteindelijk door de Hoge Raad goedgekeurd en aan de bevoegde Minister overgemaakt.

Volledigheidshalve wijzen wij u erop dat de Hoge Raad, tijdens de hoorzitting over het ontwerp van norm, uitdrukkelijk de aandacht van het IBR heeft gevestigd op twee specifieke aspecten, met name de noodzaak om duidelijkheid te verschaffen omtrent de vraag of de opdracht een redelijke of een beperkte mate van zekerheid betreft enerzijds en de noodzaak om binnen een redelijke termijn een Belgische norm ter goedkeuring voor te leggen aan de Hoge Raad met de Nederlandstalige en Franstalige versie van de wijzigingen aangebracht aan een standaard op internationaal niveau anderzijds:

1. In het specifieke geval van ISAE 3000 (Herzien) zijn er bepaalde paragrafen inzake “specifieke werkzaamheden” dubbel. Deze paragrafen worden aangevuld met een “L” of een “R” (“L” voor “*limited assurance*” en “R” voor “*reasonable assurance*”). Voor wat de toepassing van ISAE 3000 (Herzien) betreft, zijn er dus twee types verslagen (controle en beoordeling) mogelijk. Een specifieke beroepsnorm die ISAE 3000 (Herzien) van toepassing maakt op een door of krachtens de wet uitsluitend aan de bedrijfsrevisor voorbehouden *assurance*-opdracht, zal moeten aangeven of de opdracht een redelijke of een beperkte mate van zekerheid betreft.

Tijdens de hoorzitting werd in dat verband door het IBR bevestigd dat ISQM-standaarden effectief verplicht van toepassing zijn op een bepaalde opdracht waarop middels een specifieke beroepsnorm ISAE 3000 (Herzien) of ISAE 3400 van toepassing wordt verklaard. ISAE 3000 (Herzien)- en ISAE 3400-opdrachten kwalificeren immers als *assurance*-opdrachten.

2. Gelet op het feit dat thans er meerdere jaren verlopen tussen het moment dat wijzigingen worden aangebracht aan standaarden op internationaal niveau, waarop een norm betrekking heeft, en het ter goedkeuring voorleggen aan de Hoge Raad van een Belgische norm met de Nederlandstalige en Franstalige versie van de wijzigingen aangebracht aan een standaard op internationaal niveau, zal het IBR er voortaan naar best vermogen voor zorgen dat de vertalingen binnen de 18 maanden na de inwerkingtreding ervan op internationaal niveau ter beschikking worden gesteld. Voor zover het IBR vaststelt dat er sprake is van een tegenstrijdigheid van een internationale norm met een in België van toepassing verklaarde norm, verbindt het IBR zich ertoe zo spoedig mogelijk en naar best vermogen te communiceren aan de bedrijfsrevisoren.

Omwille van de rechtszekerheid vraagt de Hoge Raad evenwel dat deze vertalingen zo snel als mogelijk beschikbaar zijn en het ontwerp van norm dat deze wijzigingen in België van toepassing maakt zo snel als mogelijk ter goedkeuring aan de Hoge Raad wordt voorgelegd.

Mocht u over het goedkeuringsproces van het ontwerp van norm inzake de toepassing van ISAE 3000 (Herzien) en 3400 in België nog verdere toelichting wensen, dan vernemen wij dit graag. Wij zijn uiteraard steeds bereid om hierover een bespreking te organiseren.

Met voorname hoogachting,

Jean-Marc DELPORTE
Voorzitter